

Cinc reflexions amb sentit crític sobre el Govern de Quim Torra i el futur de l'independentisme

CRÍTIC ha parlat amb cinc analistes polítics amb sentit crític (Oriol de Balanzó, Laia Bonet, Jesús Rodríguez, Marc Andreu i Liz Castro) per conèixer les seves reflexions sobre el panorama que s'obre arran de la investidura de Quim Torra com a president.

Laura Aznar i Sergi Picazo

Quim Torra és ja el nou president de la Generalitat de Catalunya gràcies als vots a favor de Junts per Catalunya i d'ERC i a l'abstenció de la CUP. A partir d'aquí s'obren totes les incògnites. Quin serà el programa del futur Govern? Quin és el nou full de ruta de l'independentisme? Quant durarà aquest govern de JxCat i d'ERC? Per anar més enllà de relats partidistes d'uns i altres, CRÍTIC ha parlat amb **cinc analistes polítics amb sentit crític (Oriol de Balanzó, Laia Bonet, Jesús Rodríguez, Marc Andreu i Liz Castro)** per conèixer les seves reflexions sobre el panorama que s'obre arran de la investidura de Quim Torra com a president del Govern i quins seran els escenaris de futur per a l'independentisme.

Oriol de Balanzó: “He vist obstinació a dir que ja teníem República quan es va declarar; realment, estem en un estat autonòmic reprimat”

Guionista, sotsdirector de 'La competència' i membre d'En Pau de Pau

El menys important d'aquest ple era qui era el candidat a president, perquè estem en una situació absolutament excepcional (tres dels quatre candidats que hi ha hagut o són a la presó o són a l'exili, així com la resta de consellers, polítics i activistes) i fer veure que això és una investidura normal se'm fa molt estrany. El que serà important és veure com actua Quim Torra com a president i quina és la seva relació amb Carles Puigdemont, que això de moment és una incògnita. En aquesta investidura hi ha hagut tres coses increïbles: la primera, **veure el Govern espanyol fent de tertulià**, opinant sobre el discurs del candidat. Això és estrany per inusual i per irregular. Després, constatar també que **a Ciutadans no li interessa la política catalana** i que la seva presència al Parlament és un vehicle per fer propaganda a la resta de l'Estat. I, a l'últim, **l'ús de la crispació i el fet de marcar paquet com a vehicle per, moltes vegades, no dir res**. Estem veient més to que contingut. Comencem la legislatura amb moltes incerteses, i això fa molt difícil preveure escenaris de futur.

Per a què ha de servir aquest Govern és el quid de la qüestió d'aquesta legislatura. La gent està esgotada per la repressió i per la duresa del moment polític i judicial, que fa que la població estigui exhausta. El famós full de ruta quin és? Qui l'ha de construir? En quant de temps? Com es fa perquè hi pugui participar tothom? Hem vist que els terminis curts no ens han ajudat excessivament, així que el primer hauria de ser definir el pla i els temps, i tenir capacitat d'adaptació a cada moment, a cada embat. Jo he vist obstinació a dir que ja teníem República quan es va declarar quan, realment,

estem en un estat autonòmic reprimat. Hem d'adaptar-nos-hi i saber que hi ha moments en què no pots fer allò que vas dir que faries i també reconèixer-ho. Si comencem per aquí, és el millor camí. **L'1-O és un dia cabdal en la recent història de Catalunya, el dia en què la població va descobrir que realment tenia el poder.** El camí per fer la República es fonamenta també en les actituds i decisions que prenguem a partir d'ara. L'ètica, la creativitat i la transparència seran la clau.

Laia Bonet: “Veurem si Quim Torra és capaç de corregir el que semblen intuir els seus escrits sobre els catalans de primera i els que no ho són”

Professora de dret de la Universitat Pompeu Fabra i exdiputada del PSC

És positiu que aquesta legislatura comenci i que hi hagi un Govern efectiu, però per la manera com comença sembla que, lluny d'haver passat el més complicat, serà un principi de legislatura poc estable. Deixant de banda les habilitats que hi pugui haver hagut en algunes intervencions contràries al candidat, crec que hi ha una debilitat d'origen, i això és obvi quan es presenta un candidat que ha escrit molt i amb un posicionament allunyat del d'algú que pugui ser creïble quan diu que representarà tots els ciutadans, que és el que s'espera d'un president de la Generalitat. La sensació que em deixa el debat és negativa, perquè **no m'hauria imaginat mai que, a hores d'ara, hauríem de seguir debatent qüestions de caràcter identitari.** És un començament complicat, i veurem si Quim Torra és capaç de corregir això que semblen intuir els seus escrits sobre els catalans de primera i els que no ho són.

A què es dedicarà el nou Govern és el que, per mi, és la gran incògnita. Torra ha volgut fer uns

equilibris molt complicats. Ha fet un relat clar de República i de complir el mandat sorgit de l'1 d'octubre. Però acontentar la CUP que, tot i cedir en l'abstenció, ja ha dit que donava per fet que aquest seria un Govern autonomista, i acontentar a la vegada Esquerra, que diu que les coses s'han de fer d'una manera que no va en sintonia amb el discurs de desobediència que voldria la CUP, és impossible. El dubte és: què farà? **Unirà fets i relat, cosa que vol dir un escenari de desobediència, o intentarà mantenir un relat fort però que els fets vagin per una altra banda, assumint inestabilitat parlamentària?** Perquè la CUP no sembla predisposada a aprovar cap decisió en aquest segon escenari. Jo crec que, a la llarga, el relat i la realitat s'hauran d'anar trobant, i això no vol dir renunciar. Vol dir, en tot cas, ser molt conscient que potser s'han de modificar la manera i el temps de perseguir alguns objectius polítics.

Jesús Rodríguez: “Si el Govern de Quim Torra proposa una línia política excloent, serà suïcida”

Periodista de la ‘Directa’

Tot és tan confús en l'àmbit institucional que hi ha desenllaços poc previsibles. Tinc molts dubtes sobre en quin moment som i cap a on anem. És molt difícil dir-ho. Un exemple és que **s'ha nomenat president de la Generalitat un personatge identitari, essencialista** i contrari a molts dels valors que han emanat del procés independentista republicà, valors que majoritàriament són d'esquerres. Tot i això, em pregunto: això serà el que es projectarà en la seva obra de Govern? Ja ho veurem. No ho tinc clar perquè el procés, sobretot en l'última fase i després de l'1-O, ha impactat sobre els valors de la gent de l'independentisme que abans havien estat més conservadora i reaccionària. Si el Govern de Quim Torra proposa una línia política excloent, serà suïcida. O ell canvia la seva forma de veure la política i la societat catalana... o tindrà una legislatura molt curta. Haurem de saber què passa amb la llei catalana habitatge, les taxes universitàries, els acords com el

TTIP o les lleis socials tombades pel TC. La política i la societat catalana s'han sacsejat tant que potser Junts per Catalunya s'ha d'alinear amb polítiques i propostes que històricament eren impulsades per l'esquerra. ERC, la CUP i els Comuns podran pressionar més o menys depenent de quin sigui l'ideari polític del nou Govern.

El que és segur és que socialment i culturalment som en un moment de ressaca de l'1-O. **L'1-O ho canvia tot. Hi ha un abans i un després des de l'1-O.** No des d'un punt de vista institucional, sinó de transformació dels valors i de la mentalitat de molts catalans. Aquesta transformació, per tant, tindrà incidència en el que pugui passar políticament en el futur. És una societat més crítica, més disposada a arriscar, més oberta a noves formes d'entendre l'economia i les relacions socials. Els CDR ja estan fent crides a la gent perquè es facin de Som Energia, de la banca ètica o llegeixin altres mitjans de comunicació. Som en un procés de transformació. Aquest context sociocultural és molt important sobre el que passi en l'espai institucional.

Marc Andreu: “Quim Torra representa un pas enrere en el discurs del catalanisme”

Periodista i historiador. Autor dels llibres ‘Barris, veïns i democràcia’ i ‘Les ciutats invisibles’

El personatge polític Quim Torra és complicat. Semblaria un fet positiu que no depengui de l'estructura d'un partit; però, per contra depèn d'una persona, de Carles Puigdemont. I semblaria un fet positiu que el president sigui algú llegit i amb base cultural quan en el moment del processisme hi ha molt de relat i molta mediocritat, però els seus textos i homenatges històrics són preocupants. El discurs de Torra representa un pas enrere en el catalanisme important. Té una visió molt essencialista i etnicista, poc habitual en la història del catalanisme, quan diu, per exemple, que la seva síntesi del catalanisme polític serien Carrasco i Formiguera, els germans Badia i Francesc Macià. Que l'esquerra independentista avaluï com a president algú que estigui tan a la dreta és estrany. **Torra estaria a la dreta de Jordi Pujol, perquè Pujol, com a mínim i encara que només fos en el seu discurs, defensava la idea d'un sol poble de Candel, del PSUC o les Comissions Obreres.** Quim Torra, de fet, en el seu discurs d'investidura va parlar de tots els seus referents catalanistes, però ni tan sols va citar algú com Carod-Rovira ni Companys. El discurs de Torra retroalimenta el discurs de Ciutadans.

Torra pot ser, fins i tot, més perillós que el relat buit de contingut del processisme. Aquí cabia tot: des de l'independentisme d'esquerres fins als elements més conservadors. Ara s'han tret la careta. **És simptomàtic que ERC i la CUP hagin tingut problemes per empassar-se el gripau.** Això evidencia que l'hegemonia cultural en el Procés l'ha guanyat la dreta més conservadora. Deien que el procés feia girar el país cap a l'esquerra... però ara veiem que no només no gira cap a l'esquerra, sinó que ha acabat bastint el discurs del nacionalisme de dretes més conservador.

Quin paper tindran els Comuns? Tenen un paper complicat, però pot ser cabdal per mantenir ponts en una societat políticament cada cop més dividida. Els discursos de Xavier Domènech en el debat d'investidura han estat molt potents i clars, i s'enllaçaven amb el missatge que van llançar en la legislatura passada Coscubiela i Rabell. Domènech, ara, en ple procés de construcció d'una formació com Catalunya en Comú, pot impregnar aquest discurs a tot el partit, des d'Ada Colau fins a les bases de Podem. **Després que els últims anys hagin navegat entre dues aigües, els Comuns tenen ara una bona oportunitat per denunciar el nacionalisme de dretes, sigui català o espanyol** i, així, aclarir el seu paper en la política catalana.

Liz Castro: “Amb Quim Torra, el compromís amb l’1 d’octubre i amb la República Catalana es manté ferm”

Activista independentista i exmembre del Secretariat Nacional de l’Assemblea Nacional Catalana (ANC)

Sóc de les persones que pensen que s’hauria d’haver investit Carles Puigdemont, però valoro la investidura positivament. Penso que hi ha consens rere el Quim Torra i m’agrada molt el seu èmfasi en aquesta Catalunya progressista, igualitària, plural, multicultural i multilingüe. Els seus tuits poden ser desafortunats, però n’he vist de molt pitjors per part de la gent que l’ha estat criticant i crec que el contingut dels seus discursos reflecteix d’una manera molt més autèntica i verídica el que pensa.

Amb Quim Torra, el compromís amb l’1 d’octubre i amb la República Catalana es manté ferm. Així ho ha expressat amb el seu discurs, i crec que ha estat molt llest apel·lant l’Estat espanyol i els espanyols a defensar una República espanyola.

Crec que en algun moment, i espero que sigui aquest, haurem de defensar la democràcia. Quim Torra és president per una majoria elegida en unes eleccions forçades però acceptades per Catalunya, i, si aquest és el mandat de la gent, s’ha de respectar. **En una democràcia, quan la gent s’organitza, es mobilitza i elegeix uns representants, ho hem de fer valdre.** Si a l’Estat no li agrada, no ens ha de fer moure ni una mica, perquè ni l’Estat ni el Govern espanyol trien el president de Catalunya. Si el Govern espanyol vol representar els catalans, que comenci a escoltar-los. Ha d’entendre que l’opinió de l’Estat no pinta res en la selecció del president català; no és així com funciona la democràcia. **No sé què farà l’Estat, però crec que és d’una importància vital que la gent defensi la democràcia.** S’ha de defensar permanentment; si no, es perd. D’una manera no violenta sempre, però l’hem de defensar.